

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā)

Mūsu tulkoņi pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

angļu

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Anglija un Velsa

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šīs fakto lapas attiecas tikai un Angliju un Velsu. Ja jūs vēlaties zināt par savām tiesībām citās Apvienotās Karalistes daļās, lūdzu skatīt atsevišķas fakto lapas par Skotiju un Ziemeļīriju. Šajās fakto lapās izskaidrots, kas notiek, ja jūs tur aizdomās vai apsūdz par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kura iztiesāšana notiek tiesā. Lai iegūtu informāciju par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuriem parasti piemēro noteiktu soda mēru, piemēram, naudas sodu, dodieties uz 5. fakto lapu. Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnu informāciju par savām tiesībām varat atrast šeit.

Kriminālprocesa kopsavilkums

Parastās kriminālprocesa stadijas ir šādas:

Policija izmeklē, vai ir izdarīts noziedzīgs nodarījums un kurš to ir izdarījis. Policija vāc pierādījumus.

Pēc tam, kad ir identificēts aizdomās turētais, policija, ja uzskata to par nepieciešamu, var aizturēt šo personu un noprotināt to par noziedzīgu nodarījumu. Ja policija uzskata, ka aizdomās turētais varētu būt izdarījis noziedzīgu nodarījumu, tā konsultējas ar **Kroņa prokuratūras dienestu** par to, vai aizdomās turētajam izvirzīt apsūdzību, tātad, vai izvirzīt formālu apsūdzību, kuru izskatīs tiesā.

Kroņa prokuratūras dienests lemj par atbilstošu apsūdzību un izsniedz aizdomās turētajam formālu dokumentu, kurā aprakstīta apsūdzība.

Pirms iztiesāšanas tiesas procesā noskaidro, vai apsūdzētais atzīst savu vainu vai ne, kā arī pārbauda, vai lieta ir gatava iztiesāšanai.

Prokurors tiesas procesā iesniedz pierādījumus. Apsūdzētais savai aizstāvēbai arī var iesniegt pierādījumus. Par smagām lietām lemj zvērīnāto tiesa, par mazāk smagām lietām lemj miertiesneši.

Pēc pierādījumu novērtēšanas un liecinieku uzklaušanās miertiesneši vai zvērīnātie paziņo spriedumu.

Ja apsūdzēto atzīst par vainīgu, tiesnesis lemj par soda mēru.

Lēmumu var pārsūdzēt.

Šajās fakto lapās ir sniegta sīka informācija par šīm procesa stadijām un jūsu tiesībām. Šī informācija neaizstāj juridisko konsultāciju un ir paredzēta tikai kā padoms.

Eiropas Komisijas loma

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Eiropas Komisijai nav nekādas ietekmes dalībvalstu kriminālprocesos un tā nevar jums palīdzēt, ja vēlaties sūdzēties. Šajās fakto lapās ir sniegta informācija par to, kā un kam iesniegt sūdzību.

Noklikšķiniet uz zemāk norādītajām saitēm, lai iegūtu sev vajadzīgo informāciju

1 – Juridiskās konsultācijas saņemšana

2 - Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā

Izmeklēšana un aizturēšana

Nopratināšana un apsūdzība

Ierašanās tiesā uz tiesas procesu

Lietas sagatavošana pirms iztiesāšanas

3 – Manas tiesības tiesas procesa laikā

4 – Manas tiesības pēc tiesas procesa

Plašāka informācija par pārsūdzības procesu

5 - Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi

Saites

Kroņa prokuratūras dienests

Rokasgrāmata par cilvēktiesībām

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1 – Juridiskās konsultācijas saņemšana

Ja jūs tur aizdomās vai apsūdz par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, ir būtiski saņemt neatkarīgu juridisko konsultāciju. Šajā fakto lapā ir sniegta informācija par to, kā atrast advokātu un kurš par to maksās.

Policijas iecirknī

Ja jūs nopratinā policijas iecirknī, jums ir tiesības pieprasīt bez maksas juridisku konsultāciju pat tad, ja neesat aizturēts. Jūs vara prasīt, lai policija sazinās ar konkrētu jūsu izvēlētu biroju, kas sniedz juridisko palīdzību, vai prasīt, lai policija sazinās ar dežūrējošo advokātu, kas ir pieejams 24 stundas diennaktī un ir no policijas neatkarīgs juridiskais padomnieks. Dažu noziedzīgu nodarījumu gadījumā neatkarīgs padomnieks padomu sniegs par tālruni. Smagāku nodarījumu gadījumā juridiskais padomnieks var ierasties policijas iecirknī kopā ar jums.

Ja jūs vēlaties izmantot cita advokāta pakalpojumus, varat to meklēt caur [Advokātu apvienību](#), [Advokātu padomi](#), [Pilsuņu konsultāciju biroju](#) vai [Civiltiesisko konsultāciju dienestu](#). Ja jūs izvēlaties neizmantot dežūrējošā advokāta pakalpojumus, jums var nākties segt kādu daļu izmaksu.

Ja jūs lūdzat juridisko konsultāciju, policija nedrīkst jūs nopratināt, pirms ar jums nav runājis advokāts. Ja sākotnēji jūs no advokāta pakalpojumiem atsakāties, bet vēlāk pārdomājat, jūs jebkurā laikā varat lūgt piešķirt jums advokātu bez maksas.

Ja jūs neatrodaties policijas apcietinājumā

Ja policija nav jūs aizturējusi, bet tiek apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, jums pēc iespējas ātrāk ir jāsaazinās ar advokātu. Ja jums nav sava advokāta, varat to meklēt caur [Advokātu apvienību](#), [Advokātu padomi](#), [Pilsonu konsultāciju biroju](#) vai [Civiltiesisko konsultāciju dienestu](#). Atkarībā no jūsu materiālā stāvokļa jūs varat būt tiesīgs saņemt bezmaksas juridisko konsultāciju. Advokāts jums varēs paskaidrot, vai esat tiesīgs šādu bezmaksas konsultāciju saņemt, bet jums būs jāiesniedz informācija par jūsu finansiālo stāvokli (piemēram, paziņojumu par algu).

Bezmaksas pakalpojumus sniedz tikai tie advokāti, kas iekļauti [Juridiskās palīdzības aģentūras](#) shēmā vai Valsts aizstāvju dienestā pilsētās, kur tāds ir. Lai uzzinātu, kuri advokāti ir iekļauti shēmās, sazinieties ar [Civiltiesisko konsultāciju dienestu](#).

Tiesā

Ja jūsu lieta ir nosūtīta uz tiesu, jums ir tiesības uz juridisko pārstāvību. [Juridiskā palīdzība krimināllietās](#) ir dienests, kas garantē juridiskās konsultācijas un pārstāvību tiesas procesā. Vai tā ir bez maksas – tas ir atkarīgs gan no lietas smaguma, gan jūsu finansiālajiem apstākļiem. Ja jums nav sava advokāta, tiklīdz ierodaties tiesā, pieprasiet tikšanos ar dežūrējošo advokātu.

[Miertiesā](#), ja nodarījums ir smags, juridiskā konsultācija un pārstāvība ir bez maksas; pārējos gadījumos jums var būt jāsedz zināma izmaksu daļa atkarībā no lietas būtības, jūsu vecuma un ienākumiem. Jūs saņemat bezmaksas juridisko pārstāvību, ja esat jaunāks par 18 gadiem vai saņemat kādus valsts pabalstus. [Dežūrējošais advokāts](#) tiesā vai tiesas darbinieks var jums to paskaidrot.

Ja jūsu lietu izskata [Kroņa tiesā](#), jums ir tiesības uz juridisko konsultāciju un pārstāvību. Ja jūsu mājāsaimniecības gada ienākumi ir vienādi ar £37 500 vai lielāki par šo summu, jums nebūs tiesības uz juridisko palīdzību. Atkarībā no jūsu finansiāla stāvokļa jums var būt jāsedz gan uz ienākumiem, gan kapitālu balstīta juridiskās pārstāvniecības izmaksu daļa.

Ja Kroņa tiesa atzīst jūs par nevainīgu, jums var atlīdzināt jūsu izmaksas. Ja tiesa atzīst jūs par vainīgu, jums var prasīt atlīdzināt izmaksas.

Saites

[Juridiskās palīdzības aģentūra](#)

[Advokātu apvienības ieteikumi](#)

[Pilsonu konsultāciju biroja rokasgrāmatas \(Apvienotā Karaliste\)](#)

[Juridiskā palīdzība krimināllietās](#)

[Advokātu ģenerālpadome](#)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2 – Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā un pirms lietas nodošanas tiesai

Šajā faktu lapā un turpmākajās faktu lapās izskaidrota procedūra, kuru pielieto kriminālizmeklēšanu laikā, kā arī apraksts, kas notiek pēc izmeklēšanas un pirms krimināllietas iztiesāšanas.

Kādas ir kriminālizmeklēšanas stadijas?

Kriminālizmeklēšana sākas brīdī, kad policijai rodas aizdomas par to, ka varētu būt izdarīts noziedzīgs nodarījums. Policija veic izmeklēšanu un vāc pierādījumus. Nopietnās lietās, ja policija uzskata, ka ir savākti pietiekami pierādījumi, lai apsūdzētu, tā sazinās ar [Kroņa prokuratūras dienestu](#), kurš parasti lemj par to, kādu apsūdzību, ja vispār, izvirzīt. Dienests var pieprasīt turpmāku izmeklēšanu.

Ja policija uzskata jūs par aizdomās turētu, pirmā galvenā stadija ir lēmums par jūsu aizturēšanu.

Pēc aizturēšanas, kuras laikā jūs arī noprātina, nākamā galvenā stadija ir lēmums par apsūdzību. Ja policijai jāveic turpmāka izmeklēšana, bet jūsu aizturēšana nav obligāta, policija jūs var atbrīvot vai nu tāpat, vai pret drošības naudu, lūdzot jums atgriezties policijas iecirknī vēlākā datumā.

Ja tomēr jūs tiek apsūdzēts, un policija lemj, ka jūs ir jāpatur apcietinājumā, jūs tiksiet aizvests uz tiesu, lai lemtu par to, vai pirms tiesas procesa atbrīvot jūs no apcietinājuma pret drošības naudu vai ne.

Ja jūs tur aizdomās par terorismu, jūsu tiesības un policijas pilnvaras atšķiras no tām, kas minētas turpmāk (skatīt [2000. gada Terorisma aktu](#), kas nav apskatīts šajās faktu lapās).

Ja jūs esat jaunāks par 18 gadiem, jums ir papildu aizsardzība. Lūdziet, lai jūsu advokāts jums to izskaidro.

Noklikšķiniet uz zemāk sniegtajām saitēm, lai iegūtu plašāku informāciju par jūsu tiesībām pirms lietas nodošanas tiesai:

[Izmeklēšana un aizturēšana \(1\)](#)

[Nopratināšana un apsūdzība \(2\)](#)

[Ierašanās tiesā pirms iztiesāšanas \(3\)](#)

[Lietas sagatavošana iztiesāšanai \(4\)](#)

[Izmeklēšana un aizturēšana \(1\)](#)

Vai policija man uzdos jautājumus?

Ja policija jūs tur aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai to, ka jums ir zināma informācija par noziedzīgu nodarījumu, tā var jums uzdot jautājumus.

Vai man ir obligāti jādodas uz policijas iecirkni?

Policija var jūs [apturēt](#), pārmeklēt un uzdot dažus jautājumus uz ielas vai citā sabiedriskā vietā. Ja jums jautā, jums jāpasaka policijai savs vārds un adrese. Ja policija jūs tur aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, tā var jūs lūgt brīvprātīgi doties uz policijas iecirkni. Policijai ir arī pilnvaras jūs aizturēt un aizvest uz policijas iecirkni pret jūsu gribu. To darot, policijai obligāti ir jāmin iemesls.

Vai es drīkstu atstāt policijas iecirkni?

Ja jūs atrodaties policijas iecirknī kā aizdomās turētais vai iespējamais liecinieks, bet neesat aizturēts, jūs jebkurā brīdī varat atstāt policijas iecirkni.

Kas notiek, kad mani aiztur?

Ja policija vēlas jūs paturēt policijas iecirknī, policijai [jūs jāaiztur](#). Policijai jums jāpasaka, kādēļ tā jūs aiztur un kādēļ tas vajadzīgs. Policija var jūs pārmeklēt, noņemt pirkstu nospiedumus un DNS paraugus, kā arī veikt citas fiziskas pārbaudes, kas minētas [šeit](#).

Kas notiek, ja es nepārvaldu valodu?

Ja jūs nesaprotat angļu valodu, policijai bez maksas jums jāpiešķir tulks. Bez tulka klātbūtnes jūs nopratināt nedrīkst.

Vai es varu izmantot advokāta pakalpojumus?

Ja jūs esat aizturēts, jums ir tiesības konsultēties ar advokātu. Ja jūs nevienu advokātu nezināt, policija sazināsies ar dežūrējošo advokātu. Skatīt [1. faktu lapu](#).

Kas notiek, ja esmu jaunāks par 17 gadiem vai neaizsargāta pilngadīga persona?

Ja esat jaunāks par 17 gadiem vai neaizsargāta pilngadīga persona, jūs nedrīkst nopratināt bez atbilstošas pilngadīgas personas klātbūtnes. To noorganizē policija.

Šī persona atbalstīs jūs un sniegs padomu jums saziņā ar policiju. Šī persona nav jurists un juridisku konsultāciju nesniedz. Atbilstoša pilngadīga persona var būt ģimenes loceklis, draugs vai brīvprātīgais darbinieks, un sociālās/veselības aprūpes speciālists.

Vai policija drīkst mani pārmeklēt?

Pat, ja jūs neesat aizturēts, policija var jūs vai jūsu transportlīdzekli [apturēt un pārmeklēt](#), bet tikai tad, ja tai ir pienācīgs iemesls turēt jūs aizdomās par zagtu vai aizliegtu priekšmetu turēšanu vai par to, ka esat veicis noziedzīgu nodarījumu.

Vai policija drīkst noņemt man pirkstu nospiedumus vai DNS paraugus?

Ja jūs neesat aizturēts, jums nav jānodod pirkstu nospiedumi vai citi paraugi, un policija tos bez jūsu piekrišanas ņemt nedrīkst. Tomēr, ja jūs esat aizturēts, policijai ir tiesības bez jūsu piekrišanas ņemt paraugus, piemēram, [asins, siekalu vai citus ķermeņa audu paraugus](#).

Vai man jāpiedalās personas atpazīšanā?

Ja jūs esat aizturēts, policija var lūgt jūs piedalīties personas atpazīšanā. Ja jūs atsakāties, to var izmantot pret jums tiesas procesā. Parasti personas atpazīšana notiek tādā veidā, ka cietušajam vai lieciniekam/-iem video fotogrāfijas. Dežūrējošais advokāts var sniegt jums padomu šajā jautājumā.

Vai policija drīkst pārmeklēt manu automašīnu, veikt kratīšanu telpās?

Ja jūs esat aizturēts, policija ar vecākā virsnieka atļauju drīkst pārmeklēt jūsu automašīnu vai veikt kratīšanu telpās un paņemt jebkuru jums piederošu lietu, ja tas ir svarīgi izmeklēšanai.

Vai es varu sazināties ar draugu vai ģimenes locekli?

Jā, lai informētu par to, kur atrodaties.

Vai es varu saņemt ārsta palīdzību, ja nepieciešams?

Ja jums nepieciešama medicīniskā palīdzība, jums ir tiesības tikties ar ārstu.

Es esmu no citas dalībvalsts. Vai es drīkstu sazināties ar savu vēstniecību?

Jā. Vēstniecības pārstāvis ieradīsies policijas iecirknī vai sazināsies ar jums, lai noskaidrotu, vai jums nepieciešama palīdzība. Ja jūs esat aizturēts, policijai ir pienākums sazināties ar šādu ES valstu konsulātiem – Austrijas, Beļģijas, Bulgārijas, Čehijas, Dānijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Ungārijas, Itālijas, Polijas, Rumānijas, Slovākijas, Spānijas vai Zviedrijas.

Kas notiek, ja mani apcietina, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi?

Ja kāda dalībvalsts izdod [Eiropas apcietināšanas orderi](#), jūs var apcietināt citā dalībvalstī un pēc tam, kad esat stājies tiesas priekšā, nosūtīt atpakaļ uz attiecīgo valsti. Ja nepieciešams, jums ir tiesības uz advokāta un tulka pakalpojumiem. Skatīt [1. faktu lapu](#).

Kad policija izvirzīs pret mani apsūdzību?

Ja policija nolemj, ka pret jums ir savākti pietiekami pierādījumi, tā var jūs apsūdzēt noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Apsūdzībā būs norādīts, kādu noziedzīgu nodarījumu, pēc policijas domām, jūs esat izdarījis. Tiklīdz apsūdzība jums ir uzrādīta, policija par šo noziedzīgo nodarījumu vairāk pratināt jūs nedrīkst.

Cik ilgi policija mani drīkst aizturēt?

Policija drīkst jūs policijas iecirknī aizturēt ne ilgāk kā 24 stundas. Vecākais virsnieks šo laiku var pagarināt līdz 36 stundām, ja viņam ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka tas ir nepieciešams pierādījumu iegūšanai, ka nodarījums ir smags un ka izmeklēšanu veic pareizi. Pēc šī laika jums vai nu ir jāuzrāda apsūdzība, vai arī jūs jāatbrīvo. Ja policija vēlas jūs paturēt apcietinājumā ilgāk, tai jāiegūst atļauja no mirtiesas. Tiesa aizturēšanas periodu var pagarināt uz laiku, kas nepārsniedz 96 stundas.

Sūdzības par policijas darbību

Ja jūs uzskatāt, ka policija pret jums izturējusies neatbilstoši, jūs varat sūdzēties vai nu policijai, vai arī [Neatkarīgajai policijas sūdzību komisijai](#).

Nopratināšana un apsūdzība (2)

Kad mani drīkst nopratināt?

Ja jūs esat aizturēts un [atrodaties policijas iecirknī](#), policijas virsniekam ir jāpārliecinās, ka jūs esat garīgi un fiziski vesels, lai jūs varētu nopratināt. Jebkurā 24 stundu periodā ir jābūt vismaz nepārtrauktām 8 atpūtas stundām, kuru laikā jūs nenopratinā. Nopratināšanas laikā jums ir tiesības uz 15 minūšu pārtraukumu ik pēc 2 stundām, lai atpūtos. Parasti nopratināšanas laikā jums ir tiesības uz advokāta klātbūtni.

Vai man ir jāatbild uz policijas jautājumiem?

Jums nav jāatbild uz policijas jautājumiem. Ja policija jūs tur aizdomās par noziedzīgu nodarījuma izdarīšanu, tai pirms jautājumu uzdošanas ir jāizsūdz jums oficiāls brīdinājums. Policija jūs brīdina par to, ka jums ir tiesības klusēt, bet viss, ko jūs sakāt, var tikt izmantots tiesā kā pierādījumi. Jūs ir arī jābrīdina par to, ka ja jūs kaut ko neapasakāt, bet vēlāk tiesā vēlaties uz to atsaukties, tad faktu, ka jūs to noklusējāt policijai, var tiesas procesā izmantot pret jums.

Kā notiek nopratināšana policijā?

Nopratināšana policijas iecirknī notiek nopratināšanas telpā, to vienmēr ieraksta audio. Pirms nopratināšanas jums izskaidro par audioierakstīšanu.

Kad policija man izvirzīs apsūdzību?

Ja policija uzskata, ka pret jums ir savākti pietiekami pierādījumi, tā var apsūdzēt jūs noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Pēc tam jūs policija par šo noziegumu vairāk nopratināt nedrīkst. Vēlākā procesa stadijā apsūdzību drīkst grozīt.

Ierašanās tiesā pirms iztiesāšanas (3)

Kad man pirmo reizi jāierodas tiesā?

Ja jūs tur policijas apcietinājumā, uz tiesu jūs jāved nākamajā dienā, kad ir tiesas sēde. Parasti pirmā iztiesāšana notiek mirtiesā.

Vai man ir tiesības uz advokātu?

Jums ir tiesības uz advokātu tiesā. Ja jums pašam sava advokāta nav, dežūrējošais advokāts jūs pārstāvēs. Skatīt [1. faktu lapu](#).

Ja es nepārvaldu valodu, vai tiesā būs tulks?

Ja jūs nerunājat angļiski, jums bez maksas tiks nodrošināts tulks, kurš tulkos tiesas procesu.

Vai mani var atbrīvot no apcietinājuma?

Ja jūs tur apcietinājumā, jūs varat lūgt tiesu atbrīvot jūs pret galvojumu. Ja jūsu lūgumu apmierina, jums var neprasīt iemaksāt drošības naudu.

Parasti atbrīvojumu pret galvojumu piešķir, ja jums nav iepriekšēja sodāmība un tiesa uzskata, ka jūs neapdraudat sabiedrību, neietekmēsiet lieciniekus un ieradīsieties tiesā, kad nepieciešams. Atbrīvošana pret galvojumu var būt pakļauta kādiem nosacījumiem, piemēram, uzturēšanās noteiktā dzīves vietā, pases atdošana policijai vai elektroniskās plāksnītes valkāšana.

Ja tiesa atsakās jūs atbrīvot pret galvojumu, līdz iztiesāšanai jūs atradīsieties apcietinājumā.

Vai es varu pārsūdzēt lēmumu par manu turēšanu apcietinājumā līdz iztiesāšanai?

Jā. Jautājiet padomu savam advokātam.

Vai man atkal būs jādodas uz tiesu pirms iztiesāšanas?

Jā. Jūsu advokāts jums to izstāstīs.

Cik ilgi mani var turēt apcietinājumā pirms iztiesāšanas?

Ja jūs tur cietumā, jūsu iztiesāšanai jānotiek [noteiktā termiņā](#).

Parasti Kroņa tiesā iztiesāšana sākas 182 dienās pēc jūsu apcietināšanas. Ja nē, jūs varat lūgt jūs atbrīvot pret galvojumu. Mazāk smagās lietās iztiesāšanai jābūt 56 dienās. Ja nē, jūs atbrīvos pret galvojumu.

Lietas sagatavošana iztiesāšanai (4)

Kas notiek pirms iztiesāšanas?

Laikā pirms tiesas procesa Kroņa prokuratūras dienests turpina pētīt, vai lieta ir pietiekami pierādījumi, lai pamatotu kriminālvajāšanu. Prokurors ar jūsu advokātu apspriež pierādījumus, kurus tiesas procesā izmantos pret jums. Piemēram, ja liecinieki sniegs liecības, jūs saņemsiet viņu rakstiskās liecības. Apsūdzībai jums jāatklāj arī jebkuri fakti, kas var vājināt apsūdzības nostāju vai palīdzēt jums lietā. Prokuroram nepārtraukti jāpārskata pierādījumi un jāatklāj jums jebkuri fakti, kas tiek pārskatīti.

Es esmu no citas dalībvalsts. Vai man jābūt klāt tiesas procesā Anglijā/Velsā?

Ja jūs neatrodaties apcietinājumā vai esat atbrīvots pret galvojumu, jūs drīkstat doties atpakaļ uz savu valsti. Tomēr jūs var neatbrīvot pret galvojumu, ja prokurors pieprasa, lai jūs paliekat Anglijā vai Velsā, kamēr turpinās izmeklēšana. Tiesa var atbrīvot jūs pret galvojumu ar nosacījumu, ka jūs paliekat Anglijā. Ja jūs pārkāpjat šo nosacījumu, tas ir likumpārkāpums. Ja jūs atbrīvo pret galvojumu, jums tiesai jāuzrāda adrese Apvienotajā Karalistē, caur kuru ar jums var sazināties. Tā var būt arī jūsu advokāta adrese.

Ja esmu atgriezies savā dalībvalstī, vai man jābūt atpakaļ uz Angliju/Velsu, lai piedalītos iztiesāšanā?

Iespējams. Dažās iepriekšējās uzklaušanās var būt tā, ka jūsu advokāts lūdz tiesu atļaut jums neierasties vai piedalīties tiesas procesā, izmantojot videosaikni.

Man manu lietu vienmēr nodod tiesai?

Ne vienmēr jūsu lietu nodod tiesai. Kroņa prokuratūras dienests var lemt izbeigt lietu vai ieteikt izmantot [nosacītu brīdinājumu](#), kas var ietvert naudas sodu. Ja jūs tam piekrītat, jūs apstiprināt, ka esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu. To reģistrēs jūsu sodāmībā un pārsūdzēt to nevarēs.

Kāda veida pierādījumus tiesībsardzības iestādes vāks?

Policija nopratina lieciniekus, kā arī var vākt lietiskos pierādījumus un pierādījumus kriminālistiskās izpētes gaitā. Piemēram, policija var no jūsu mājām vai darba vietas paņemt dokumentus, var pārmeklēt jūsu automašīnu vai iegūt jūsu DNS (piemēram, matu, siekalu u. c.) paraugus.

Vai es varu liegt tiesībsardzības iestādēm iegūt konkrētus pierādījumus?

Dažreiz policijai ir nepieciešams [kratīšanas orderis](#), kuru var apstrīdēt. Parasti šajos orderos ir konkrēti jānorāda, ko pārmeklē un kādēļ. Ja policija ir rīkojusies neatbilstīgi kratīšanas orderim, savāktos pierādījumus tiesa var nepieņemt.

Vai pieprasīs informāciju par manu sodāmību?

Tiesībsardzības iestādes ievāks informāciju par jūsu sodāmību, tostarp par sodāmību ārpus Apvienotās Karalistes.

Vai tiesā pret mani izvirzīto apsūdzību var grozīt?

Jā. Tas ir atkarīgs no tā, kā tiesībsardzības iestādes novērtē pierādījumus. Arī jūsu advokāts var lūgt mainīt apsūdzību.

Kas notiek, ja esmu tiesāts citā dalībvalstī par to pašu likumpārkāpumu?

Ja tiesa vienā dalībvalstī jau ir pieņēmusi galīgo lēmumu, citā dalībvalstī par tiem pašiem faktiem otrreiz jūs tiesāt nevar.

Vai es tiesā drīkstu atzīt savu vainu?

Vairākumā gadījumu, ja jūs tiesā vēlaties atzīt savu vainu izvirzītajā apsūdzībā, jūs to drīkstat darīt. Ja jūs atzīstat savu vainu, parasti jums piespriests soda mērs būs vieglāks, nekā jums tiktu piespriests, ja vainu neatzīstat. Ja jūs nolemjat atzīt savu vainu, parasti notesājošo spriedumu pārsūdzēt jūs nevarat, un šis fakts parādīsies jūsu sodāmībā.

Saites

[1996. gada Kriminālprocesa un izmeklēšanas akts](#) (kā grozīts)

[2003. gada Krimināltiesību akts](#) (kā grozīts)

[1984. gada Policijas un krimināllietu pierādījumu akts](#)

[Prakses kodeksi](#)

[1976. gada Galvojumu akts](#) [\(ar grozījumiem\)](#)

[1985. gada Likumpārkāpumu kriminālvajāšanas akts, 22.sadaļa](#) (kā grozīts)

[2005. gada Smagās organizētās noziedzības un policijas akts](#)

[2000. gada Terorisma akts](#)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3 – Manas tiesības tiesas procesa laikā

Kur notiks tiesas process?

Visas krimināllietas sākas [miertiesā](#). Pēc tam ir trīs iespējamie lietas turpināšanas veidi.

Par nelieliem likumpārkāpumiem viss tiesas process notiek miertiesā vai nu [trīs miertiesnešu](#), vai apgabala tiesneša sastāvā.

Smagākus likumpārkāpumus izskata miertiesās vai [Kroņa tiesā](#) viena tiesneša un 12 zvērīnāto sastāvā.

Miertiesneši vai apgabala tiesnesis pēc tam, kad jūsu advokāts ir izteicies jūsu vārdā, izsver, kurš tiesas procesa veids ir vispiemērotākais jūsu lietas izskatīšanai. Ja atbilstīgi, jūsu lietu izskatīs miertiesā, bet, ja ne vai ja jūs uzstājat, lai lietu izskata Kroņa tiesā, tad lietu nodos tai. Visas pilngadīgo personu lietas ir atklātas.

Ja esat jaunāks par 18 gadiem un ja vien likumpārkāpums, par kuru jūs apsūdz, nav ļoti smags, tiesas process notiks [jaunatnes tiesā](#) viena tiesneša vai trīs speciāli apmācītu miertiesnešu sastāvā. Šie tiesas procesi ir slēgti.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzību?

Apsūdzību var mainīt sākotnējās uzklaušanās laikā, bet parasti brīdī, kad tiesa sāk uzklaut liecības, to darīt vairs nevar. Par mazāk smagiem likumpārkāpumiem apsūdzība ir jāuzrāda sešu mēnešu laikā pēc to izdarīšanas. Jūs varat atzīt vainu pilnībā vai kādā apsūdzības daļā. Prokurors var piekrist pieņemt jūsu vainas atzīšanu par mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu nekā to, kura izdarīšanā jūs apsūdz.

Vai man jābūt klāt tiesas procesā?

Ja jūs neierodaties tiesā, kad nepieciešams, tas ir noziedzīgs nodarījums. Turklāt lietu bez jūsu klātbūtnes var turpināt. Nelielu likumpārkāpumu lietās bieži ir iespējama advokāta pārstāvniecība jūsu vārdā vai vainas atzīšana pa pastu, kā arī atļauja turpināt lietas iztiesāšanu bez jūsu klātbūtnes. Parasti Kroņa tiesā lietu bez jūsu klātbūtnes iztiesāt nevar. Tomēr, ja jūs traucējat tiesas procesu vai izvairāties no tiesas, iztiesāšanu var turpināt bez jums. Neierašanās tiesā (bez attaisnojoša iemesla) ir noziedzīgs nodarījums.

Vai es varu piedalīties tiesas procesā ar videosaiknes palīdzību?

Parasti tas nav iespējams, lai gan dažos tiesas procesos jūs varat piedalīties, atrodoties cietumā vai policijas iecirknī, izmantojot [video](#)saikni. Tiesā atrodas mirtiesneši vai tiesnesis un prokurors. Jūsu juridiskais padomdevējs var atrasties policijas iecirknī vai tiesā; viņš varēs jūs redzēt un dzirdēt videosaiknē.

Vai man piešķirs tulku, ja es nesaprotu, kas notiek?

Ja jūs nesaprotat angļu valodu, tiesa jums piešķirs tulku.

Vai man piešķirs advokātu?

Parasti advokāta klātbūtne tiesā nav nepieciešama, bet mēs noteikti iesakām tomēr advokātu nolīgt. Zināmos tiesas procesos advokāts ir nepieciešams, piemēram, apsūdzībā par izvarošanu, vai tad, ja nopratināmie liecinieki ir jauni cilvēki.

Vai es varu mainīt savu advokātu?

Jā, skatīt [1. faktu lapu](#).

Vai man tiesas procesā jāsniedz liecība?

Jūs varat sniegt liecību tiesas procesā, bet piespiest jūs to darīt nevar. Jūsu advokāts jums ieteiks, vai tas jādara. Jūsu atteikšanos liecināt bez attaisnojoša iemesla var izmantot pret jums, bet jūs nevar notiesāt tikai tāpēc, ka tiesas procesā jūs klusējat.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem pret mani?

Ja jūs piekrtāt, liecības var nolasīt vai izklāstīt kopsavilkumā. Ja jūs liecības apstrīdat, parasti uz tiesu izsauc lieciniekus liecības došanai, lai jūs to varat apstrīdēt, uzdodot jautājumus. Ja prokurors izmanto dokumentus kā pierādījumus pret jums, viņš pirms tiesas procesa par to informē jūsu advokātu. Jūsu advokāts dokumentus var apstrīdēt. Jūsu advokāts var iztaujāt jebkuru liecinieku, kurš liecina pret jums, lai apgāztu šo liecību.

Vai es savā vārdā varu iesniegt pierādījumus?

Jā. Pierādījumi var būt dokumenti vai fiziski pierādījumi. Jūs arī varat lūgt lieciniekus sniegt liecību jūsu labā, un tiesnesis var likt lieciniekiem ierasties tiesā. Jūsu advokāts un prokurors uzdos viņiem jautājumus.

Vai ņems vērā informāciju par manu sodāmību?

Pirms tiesas procesa prokurors ievāks informāciju par jūsu sodāmību, tostarp arī par notiesāšanu citās valstīs. Attiecīgās situācijās šo informāciju atklās tiesai, bet jūsu advokāts var iebilst pret to. Pat ja tiesa ņem vērā jūsu sodāmību, jūs notiesās tikai tādēļ, ka jums ir iepriekšēja sodāmība.

Kas notiek pēc tiesas procesa beigām?

Pēc visu pierādījumu pārbaudes pieņem lēmumu („spriedumu”) par to, vai esat vainīgs vai ne. Mirtiesā mirtiesneši pieņem spriedumu. Kroņa tiesā tikai zvērinātie pieņem spriedumu. Ja tas ir attaisnojošs spriedums (jūs „attaisno”), lietu izbeidz. Ja citas apsūdzības pret jums nav, jūs drīkstat atstāt tiesu. Ja tas ir notiesājošs spriedums (jūs „notiesā”), tad advokāti iesniedz pieteikumu par sodu. Lai noteiktu soda mēru, var noturēt atsevišķu tiesas procesu.

Kādu sodu man piespriedīs?

Soda mērs ir atkarīgs no noziedzīga nodarījuma smaguma. Tiesa ievēros [valsts vadlīnijas](#). Par katru noziedzīgu nodarījumu ir noteikts maksimālais sods; par dažiem noziedzīgiem nodarījumiem ir noteikts arī minimālais sods.

Plašāka informācija par iespējamo sodu ir pieejama [šeit](#). Iespējamie sodi ietver zemāk aprakstīto.

Brīvības atņemšana. Brīvības atņemšana var būt uz noteiktu vai noteiktu laiku. Tiesa jums paskaidros, cik ilgu laiku jums būs jāpavada cietumā. Sods, kura ieslodzījuma laiks nepārsniedz 12 mēnešus, var būt nosacīts sods (soda izciešana notiek sabiedrībā saskaņā ar noteiktiem nosacījumiem). Soda termiņā parasti ieskaita laiku, kuru esat pavadījis cietumā, gaidot uz tiesas procesu.

Darbs sabiedrības labā (kur var būt ietverti dažādi nosacījumi, piemēram, veikt neapmaksātu darbu vietējā sabiedrībā).

Naudas sods (sods naudas izteiksmē).

Kompensācija (nauda, kas maksājama cietušajam).

Izraidīšana (atgriešana jūsu valstī, tikai smagu noziegumu gadījumos).

Diskvalifikācija (piemēram, no auto vadīšanas).

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais nav tiesas procesa dalībnieks, bet var sniegt liecību jūsu lietā. Lemjot par jums piespriežamo sodu, tiesnesis ņems vērā [cietušā liecību](#) par noziedzīga nodarījuma ietekmi. Tiesnesis nevar piespriest jums sodu par civiltiesisko kaitējumu, bet var lemt par [kompensācijas rīkojumu](#). Cietušajam ir tiesības ierosināt pret jums privātu apsūdzību.

Saites

[Došanās uz tiesu](#)

[Tiesas process](#)

[Piedalīšanās tiesā ar videosaiknes palīdzību](#)

[Soda piespriešanas vadlīnijas](#)

[Palīdzības dienests cietumnieku ģimenēm](#)

[Dzīve cietumā](#)

[1933. gada Bērnu un jaunu cilvēku akts](#) (ar grozījumiem)

[1980. gada Mirtiesu akts](#) (ar grozījumiem)

[1994. gada Krimināltiesību un sabiedriskās kārtības akts](#) (ar grozījumiem)

[1996. gada Kriminālprocesa un izmeklēšanas akts](#) (ar grozījumiem)

[1998. gada Noziegumu un nemieru akts](#) (ar grozījumiem)

[2000. gada Krimināltiesu varas \(Soda piespriešana\) akts](#) (ar grozījumiem)

[2003. gada Krimināltiesību akts](#) (ar grozījumiem)

[2007. gada Apvienotās Karalistes robežu akts](#) (ar grozījumiem)

[2008. gada Krimināltiesību un imigrācijas akts](#) (ar grozījumiem)

[2009. gada Kriminālmeklētāju un tiesu akts](#) (ar grozījumiem)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis

dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4 – Manas tiesības pēc tiesas procesa

Vai es varu pārsūdzēt?

Ja jūs notiesāja vai piesprieda sodu [miertiesā](#), jūs varat lietu pārsūdzēt vietējā [Kroņa tiesā](#). Jūs varat pārsūdzēt lietu arī [Administratīvajā tiesā](#) Londonā, ja uzskatāt, ka miertiesneši nepareizi skaidrojuši likumus.

Ja jūs notiesāja vai piesprieda sodu Kroņa tiesā, jūs varat pārsūdzēt tikai tad, ja jums ir pamatots iemesls to darīt, piemēram, ja tiesnesis ir pieļāvis kļūdu. Tad jūs varat lietu pārsūdzēt Apelācijas tiesā Londonā.

Kā es varu pārsūdzēt?

Ja tiesas process noticis miertiesā, jums pārsūdzība jāiesniedz 21 dienas laikā. Jūsu advokāts jums izstāstīs, vai un kā pārsūdzēt.

Kāds ir pārsūdzības pamatojums?

Jums ir tiesības pārsūdzēt jebkuru miertiesas lēmumu, bet jums ir jāaizpilda un jāiesniedz tiesā veidlapa, kas pieejama tiesā.

Ja vēlaties pārsūdzēt Kroņa tiesas lēmumu, process ir formālāks. Iesniedzot pārsūdzību, jums jāsniedz sīki izklāstīts iemeslu pamatojums. Pārsūdzības pamatojums ietver:

- faktu, ka tiesnesis zvērīnātajiem devis nepareizus norādījumus;
- faktu, ka tiesas procesā tikusi pieļauta kļūda vai neprecizitāte;
- faktu, ka tikušas pieļautas kļūdas attiecībā uz pierādījumu pieņemšanu vai nepieņemšanu.

Piesprietā soda pārsūdzības pamatojums ietver:

- faktu, ka tiesnesis nepareizi skaidrojis likumu;
- faktu, ka piesprietais soda mērs ir pārmērīgs.

Kas notiek pārsūdzības procesa laikā?

Miertiesas lēmuma pārsūdzību parasti iztiesā tiesnesis un divi miertiesneši (ne tie, kuri sākotnēji iztiesāja lietu). Tas ir jauns tiesas process; var tikt iegūti arī jauni var atšķirīgi pierādījumi un fakti. Ja jūs pārsūdzat tikai daļu par piespiesto sodu, Kroņa tiesa var samazināt soda mēru, to apstiprināt, vai palielināt.

Ja jūs Administratīvajā tiesā apstrīdat to, kā miertiesneši ir skaidrojuši likumus un tiesa nolemj, ka miertiesneši kļūdījušies, spriedumu atceļ. Dažos gadījumos lietu var atgriezt miertiesā otrreizējai izskatīšanai.

Pārsūdzību par notiesāšanu Kroņa tiesā izskata Apelācijas tiesa. Jūsu advokāts un prokurors iesniedz argumentus par jūsu pārsūdzības būtību. Tiesa var pieprasīt vairāk pierādījumu. Parasti jūs nevarat pieprasīt tos pierādījumus, kuri tiesas procesa laikā bija pieejami, ja bijāt izlēmis tos neizmantojot.

Pārsūdzības tiesas process ir atklāts.

Ja jūs neatrodaties cietumā, jums ir tiesības piedalīties pārsūdzības tiesas procesā. Ja jūs atrodaties cietumā, jums ir tiesības piedalīties tiesas procesā, ja vien pārsūdzība neattiecas tikai un vienīgi uz likuma jautājumiem. Tiesa var atļaut jums piedalīties, izmantojot videosaikni.

Kas notiek, ja pārsūdzības procesa laikā es atrodos cietumā?

Ja jūs esat iesniedzis pārsūdzību, jūs varat lūgt jūs atbrīvot no cietuma līdz pārsūdzības tiesas procesam, lai gan šādi gadījumi ir reti. Ja jūs atbrīvo pret galvojumu, tas var notikt saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem.

Cik ilgs laiks paies līdz pārsūdzības tiesas procesam?

Ja jūs atrodaties apcietinājumā, pārsūdzības par miertiesu piespiesto sodu parasti izskata ātri, bet citos gadījumos 3 līdz 6 mēnešu laikā. Lai Apelācijas tiesā pārsūdzētu Kroņa tiesas lēmumu, jums ir nepieciešama vecākā tiesneša atļauja. Vidēji pārsūdzības daļu par notiesāšanu izskata 8 mēnešu laikā, bet pārsūdzības daļu par piespiesto sodu izskata 5 mēnešu laikā. Jūs jebkurā laikā savu pārsūdzību varat atsaukt, rakstiski par to informējot [Krimināllietu pārsūdzības biroju](#).

Kas notiek, ja pārsūdzības daļu par notiesāšanu apmierina/noraida?

Ja pārsūdzību apmierina, tiesa anulē notiesāšanas faktu un jūsu sodāmība no oficiālā reģistra tiek dzēsta. Dažos gadījumos tiesa var atcelt notiesāšanu, bet ļaut prokuroram pret jums uzsākt jaunu tiesas procesu.

Ja pārsūdzību noraida, parasti tiesas spriedumā nekādas izmaiņas neievieš, bet dažos gadījumos Apelācijas tiesa var aizstāt sākotnējo notiesāšanu ar notiesāšanu par mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu (parasti to nevar izdarīt, ja pārsūdz miertiesas lēmumus).

Kas notiek, ja pārsūdzības daļu par sodu apmierina/noraida?

Ja pārsūdzību apmierina, tiesa lemj par jaunu soda mēru. Ja pārsūdzību noraida, tiesa var apstiprināt sākotnējo sodu, kā arī var to palielināt.

Vai ir tiesības vēlreiz pārsūdzēt augstākā/citā tiesā?

Ja jūs pārsūdzat miertiesas lēmumu un Kroņa tiesa jūsu pārsūdzību noraida, jūs varat vērsties pie [Krimināllietu otrreizējās izskatīšanas komisijas](#), lūdzot tai atgriezt jūsu lietu izskatīšanai Apelācijas tiesā. Tas notiek ļoti reti.

Ja jūs pārsūdzat Administratīvajā tiesā vai Apelācijas tiesā, jums var būt tiesības pārsūdzēt Apvienotās Karalistes [Augstākajā tiesā](#), ja ar jūsu pārsūdzību tiek risināts vispārējs tiesiska svarīguma jautājums.

Ja manu pārsūdzību apmierina, vai es saņemšu kādu kompensāciju?

Pieteikties kompensācijai jūs varat 2 gadu laikā, aizpildot [šo veidlapu](#). Valdība lems par šo jautājumu. Jūsu advokāts arī jums var izskaidrot, kā [šī shēma darbojas](#).

Ja pirmo pārsūdzību noraida, vai ir iespēja to vēlreiz pārsūdzēt?

Izņēmuma kārtā jums var būt iespēja pārsūdzēt vēlreiz, ja parādās jauni iemesli pārsūdzībai. Ja jūs vēlaties sniegt jaunus pierādījumus, jums ir jāpaskaidro, kādēļ tie netika uzklauti tiesas procesā.

Vai ir kāds cits veids, kā es varu pārsūdzēt?

Jūs varat vērsties pie [Krimināllietu otrreizējās izskatīšanas komisijas](#), lūdzot to pārbaudīt, vai ir spriesta taisnīga tiesa. Komisija jūsu lietu var nodot izskatīšanai attiecīgā pārsūdzības tiesā. Ja tas tā notiek, jūsu lietu izskata kā parastu pārsūdzības lietu.

Es esmu no citas dalībvalsts. Vai pēc tiesas procesa mani var nosūtīt atpakaļ uz manu valsti?

Ja jūs notiesā un jums piespriež brīvības atņemšanu, ir iespējams, ka pēc atbrīvošanas jūs izraida. Ja jūs neesat Lielbritānijas pilsonis un brīvības atņemšana ir 12 mēneši vai vairāk vai arī jūs tiesā par noteiktiem smagiem likumpārkāpumiem, valdība parasti izdod rīkojumu par jūsu izraidīšanu pēc cietumsoda izciešanas.

Visos citos gadījumos, ja iespējamais sods ir brīvības atņemšana vai jūs esat vecāks par 17 gadiem, tiesnesis var ieteikt jūs izraidīt pēc soda izciešanas. Tas ir iespējams neatkarīgi no tā, vai jūs ieliek cietumā vai ne. Valdība šo jautājumu lemj, pamatojoties uz tiesneša ieteikumu. Tiesneša ieteikums ir daļa no soda un to var pārsūdzēt (iepriekš aprakstītajā veidā). Valdība var censties panākt jūsu izraidīšanu pat bez tiesas ieteikuma, ja uzskata, ka tas ir „sabiedrības interesēs”.

Ja jūs esat citas dalībvalsts pilsonis, jūs var izraidīt, tikai pamatojoties uz valsts politikas, valsts drošības vai sabiedrības veselības interesēm. Tas, ka esat notiesāts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, pats par sevi nav pamats izraidīšanai. Jums ir tiesības lēmumu par jūsu izraidīšanu pārsūdzēt speciālā tribunālā.

Ja esmu notiesāts, vai mani var atkal tiesāt par to pašu noziedzīgu nodarījumu?

Ja jūs jebkurā Apvienotās Karalistes daļā pēc iztiesāšanas notiesā vai attaisno, Anglijā par to pašu noziedzīgu nodarījumu jūs vairs tiesāt nedrīkst, izņemot īpašos gadījumos. Tie paši noteikumi attiecas uz spriedumu, kurš pieņemts pēc iztiesāšanas, ja tiesas process noticis citā dalībvalstī.

Informācija par notiesāšanu

Notiesāšanu un [brīdinājumus](#) reģistrē Policijas valsts datorā un glabā līdz jūsu simtajai dzimšanas dienai. Ja jūs uzskatāt, ka informācija par jūsu sodāmību nav precīza, jūs varat [to apstrīdēt](#). Jūsu advokāts jums izskaidros, kā to darīt. Jūs varat arī lūgt tās teritorijas, kurā noziedzīgs nodarījums izdarīts, policijas prefektu šo informāciju grozīt vai dzēst.

Brīdinājumus, rājienus un galīgos brīdinājumus uzskata par notiesāšanu.

Pat ja jūs esat izcietis piespiesto sodu, ja jums jautā (piem., piesakoties darbā), jums ir jānorāda uz savu notiesāšanas vai brīdinājuma esamību līdz brīdim, kad šo notiesāšanu [dzēš](#). Pēc cik ilga laika tas notiek, ir atkarīgs no noziedzīga nodarījuma un soda veida.

Ja jums ir izsniegts noteikta soda brīdinājums vai soda brīdinājums par kārtības traucēšanu, tā nav daļa no jūsu sodāmības.

Saites

[Apelācijas tiesa](#)

[Rokasgrāmata par tiesas procesiem Apelācijas tiesā](#)

[Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa](#)

[Krimināllietu otrreizējas izskatīšanas komisija](#)

[Sodāmības birojs](#)

[Pārkāpēju rehabilitācija](#)

[1968. gada Krimināllietu pārsūdzības akts](#) (kā grozīts)

[1974. gada Pārkāpēju rehabilitācijas akts](#) (kā grozīts)

[1976. gada Drošības naudas akts](#) (kā grozīts)

[1980. gada Miertiesas akts](#) (kā grozīts)

[1981. gada Vecāko tiesu akts](#) (kā grozīts)

[1995. Krimināllietu pārsūdzības akts](#) (kā grozīts)

[1997. gada Policijas akts](#) (kā grozīts)

[1998. gada Cilvēktiesību akts](#) (kā grozīts)

[2006. gada Policijas un tiesu akts](#) (kā grozīts)

[Eiropas Cilvēktiesību konvencija](#)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [en](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

5 – Mazāk smagi ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi

Kā izskata transportlīdzekļa novietošanas u. c. pārkāpumus?

Ja jūs novietojat savu transportlīdzekli vietā, kur to nevajadzētu novietot, jūs par to varat saņemt [soda kvīti](#). Dažādās vietās dažādas organizācijas īsteno transportlīdzekļu novietošanas noteikumus un izdod soda kvītis. Šīs organizācijas ir vietējās domes, policija, privāti uzņēmumi vai [Londonas transporta dienests](#). Pamatā transportlīdzekļu novietošanas noteikumus īsteno domes algoti stāvvietu apkalpotāji, kuri civiltiesību sistēmas ietvaros izsniedz paziņojumus par naudas sodu. Satiksmes uzraugus nodarbina policija un tāpēc tie darbojas vietās, kur transportlīdzekļu novietošanas noteikumu izpilde joprojām ir krimināltiesību joma. Viņi izdod Fiksētā soda paziņojumus krimināltiesību sistēmas ietvaros.

Paziņojumus par naudas sodu parasti atstāj uz transportlīdzekļa vējstikla vai izsniedz tai personai, kura ir atbildīga par šo transportlīdzekli. Šos paziņojumus var nosūtīt arī pa pastu. Parasti jums ir 28 dienas, lai samaksātu vai apstrīdētu šo sodu, bet, ja jūs samaksājat laicīgi, soda naudas apmēru var samazināt. Neformālu [pārsūdzību](#) var noformēt rakstiski – ja vēlaties sodu pārsūdzēt, soda kvīti šajā stadijā neapmaksājat, jo, tiklīdz esat samaksājis, ir gandrīz neiespējami panākt naudas atmaksu.

Riteņu bloķēšanas iekārtu uzlikšana

Anglijas un Velsas domes [atsevišķos gadījumos](#) var transportlīdzekli aizvilkt vai uzlikt tam riteņu bloķēšanas iekārtu. Šādu iekārtu jūsu transportlīdzeklī var uzlikt tikai 30 minūtes pēc tam, kad ir izsniegts paziņojums par naudas sodu. Ja jūs uzskatāt, ka riteņu bloķēšanas iekārta jūsu transportlīdzeklī uzlikta netaisni, jūs varat pārsūdzēt. Lai jūsu automašīnu atbrīvotu, jums ir jāsamaksā, bet pārsūdzēt varat vēlāk. Ja jūs uzrakstāt sūdzību, bet dome 56 dienās pēc sūdzības saņemšanas jums neatbild, tai ir jāanulē Paziņojuma par naudas sodu soda kvīts un jāatmaksā jums samaksātā transportlīdzekļa atbrīvošanas maksa.

Padomi par to, ko darīt, ja transportlīdzeklī ir uzlikta riteņu bloķēšanas iekārta uz privātas zemes, ir pieejami [šeit](#)

Vai es varu pārsūdzēt?

Ja dome noraida jūsu neformālo sūdzību par soda kvīti, jūs varat iesniegt formālu pārsūdzību. Domē jums izstāstīs, kā to darīt. Ja dome noraida jūsu pārsūdzību, jūs saņemsiet Brīdinājumu īpašniekam, ar kuru jums uzdos samaksāt sākotnējo sodu. Tajā būs arī izklāstīts, kā iesniegt turpmāku pārsūdzību neatkarīgiem lēmējiem. Pastāv dažādi transportlīdzekļu novietošanas noteikumu pārkāpumu izskatīšanas dienesti: [PATAS](#) apkalpo Londonu, bet [Satiksmes soda tribunāls](#) apkalpo pārējo Anglijas un Velsas teritoriju.

No Brīdinājuma īpašniekam saņemšanas jums ir 28 dienas, lai samaksātu soda kvīts maksu vai iesniegtu formālu pārsūdzību pret šo soda kvīti. Ja jūs nedarāt ne vienu, ne otru, domei ir tiesības par 50 % paaugstināt soda naudu. Ja jūs vēl aizvien nemaksājat, dome var uzsākt formālāku procesu, lai šo naudu piedzītu.

Fiksētā soda paziņojuma soda kvītis izsniedz policijas virsnieki vai policijas satiksmes uzraugi kriminālās tiesvedības sistēmas ietvaros. Vienīgā oficiālā pārsūdzības iespēja attiecībā uz Fiksētā soda paziņojuma soda kvīti ir vērsties tiesā un apstrīdēt savu vainu. Tomēr dažas policijas daļas atļauj iesniegt neformālu sūdzību par soda kvīti, ja jūs rakstiski varat paskaidrot, kādēļ uzskatāt, ka jums sods nav jāmaksā. Ja tajā teritorijā, kur jūs atrodaties, tas ir iespējams, Fiksētā soda paziņojuma kvīti šī informācija būs iekļauta.

Kā risina ātruma noteikumu u. c. pārkāpumus?

Ja jūs pārsniedzāt atļauto ātrumu, bet jūs aptur policija vai to fiksē videonovērošanas kamera, policija var:

izsniegt jums rakstisku brīdinājumu;

pieņemt jūsu iziet pareizas braukšanas ātruma kursus (par kuriem jums būs jāmaksā);

izdot [Noteikta soda brīdinājumu](#) ar naudas sodu 60 sterliņu mārciņu apmērā un trīs soda punktiem (tas ir visiespējamākais variants);

ierosināt pret jums lietu par ātruma pārsniegšanu; tādā gadījumā jums būs jādodas uz tiesu, kur jums var piespriest naudas sodu līdz 1000 sterliņu mārciņām (2500 sterliņu mārciņām, ja pārkāpāt ātrumu uz ātrgaitas šosejas), no trīs līdz sešiem soda punktiem jūsu autovadītāja apliecībā un, iespējams, atņemt autovadītāja tiesības.

Kas notiek, ja policija liek man apstāties?

Policijai ir [tiesības apturēt](#) jebkuru autovadītāju, bet atteikšanās apstāties pati par sevi ir likumpārkāpums. Ja policija jūs aptur, jums var lūgt uzrādīt autovadītāja apliecību, apdrošināšanu un jūsu transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību. Ja jums šie dokumenti nav līdzī, jums 7 dienu laikā tie ir jāuzrāda policijas iecirknī.

Ja jūs aptur un jūs esat pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, policija jums var izsniegt [Noteikta soda brīdinājumu](#) vai [Brīdinājumu par transportlīdzekļa defekta izlabošanu](#).

Ja jūs esat izdarījis nelielu satiksmes noteikumu pārkāpumu, piemēram, braucot bez drošības jostas vai braucot ar sadauzītu priekšējo lukturi, policija var jums izsniegt Noteikta soda brīdinājumu. Policija nav tiesīga likt jums maksāt sodu uz vietas. Jums ir 28 dienas laika, lai samaksātu noteikto sodu vai pieprasītu lietas izskatīšanu, bet pretējā gadījumā sodu palielinās par 50 %. Ja jūs 28 dienu laikā nesamaksājat noteikto sodu par likumpārkāpumu, ko fiksējusi automātiskā kamera, par jums ziņos, lai ierosinātu pret jums lietu.

[Brīdinājumu par transportlīdzekļa defekta izlabošanu](#) var izsniegt, ja jūsu transportlīdzeklis ir bojāts, piemēram, nedarbojas viens no pagrieziena rādītājiem.

Ja policijai ir aizdomas, ka jūs varētu būt dzēris, policija drīkst lūgt jums veikt izelpas testu. Ja izelpas tests uzrāda alkohola klātbūtni jūsu organismā, policijas jūs aizvedīs uz policijas iecirkni, kur jums izvirzīs apsūdzību, bet pierādījumus (izelpas testu) paturēs. Jūs nedrīkstat braukt ar savu automašīnu līdz brīdim, kad esat pietiekami atskurbis, lai to pārvietotu, bet to drīkst pārvietot cits autovadītājs ar jūsu piekrišanu. Ja atļauto promiņu daudzums ir pārsniegts tikai nedaudz, jūs varat nodot asinsanalīžu testu. Atteikšanās veikt izelpas testu ir likumpārkāpums. Braukšana dzērumā ir likumpārkāpums, par kuru obligāti tiek atņemtas autovadītāja tiesības.

Ja jūsu autovadītāja apliecībā 3 gados ir iegūti 12 soda punkti, parasti jums tiek atņemtas autovadītāja tiesības uz vismaz 6 mēnešiem.

Policija ir tiesīga konfiscēt jūsu transportlīdzekli, ja to izmanto antisociālā veidā (radot trauksmi, nomokot apkārtējos, radot ciešanas).

Policija var konfiscēt transportlīdzekli, ja autovadītāji nespēj uzrādīt attiecīgo vadītāja apliecību vai apdrošināšanu.

Par smagiem ceļa satiksmes noteikumu pārkāpumiem (piem., ja bīstamas braukšanas rezultāta ir iestājusies personas nāve) var piespriest cietumsodu.

Vai šie likumpārkāpumi parādīsies manā sodāmībā?

Ierakstus par sodāmību uztur [Sodāmības birojs](#). Jebkura notiesāšana tiesā beidzas ar sodāmību. Ja jūs tiesā nenotiesā, sodāmības jums nav: tāpat Noteikta soda brīdinājums tiek reģistrēts jūsu sodāmībā tikai, ja jūs tiesā notiesā.

Saites

[Soda kvītis un jūsu tiesības](#)

[Plašāka informācija par transportlīdzekļu novietošanu](#)

[Policijas tiesības ceļu satiksmes noteikumu jomā](#)

[Sodi par ātruma pārsniegšanu un jūsu tiesības](#)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.